

Knjiga proroka Daniela - Broj Pet

Sedamdeset godina

Jeff Pippenger

2023-11-29

Jojakim je bio prvi od posljednja tri kralja Jude, i kada su ga Babilonci pokorili, započelo je sedamdeset godina ropstva za južno kraljevstvo. Tih sedamdeset godina označuje vremensko razdoblje tijekom kojega će Babilon, prvo kraljevstvo biblijskog proroštva, vladati. U dvadeset trećem poglavlju Izaije bludnica iz Tira bit će zaboravljena sedamdeset simboličkih godina, koje su proročki označene kao dani jednoga kralja. U biblijskom proroštvu kralj je kraljevstvo, a dani jedinoga kraljevstva biblijskog proroštva koji su iznosili sedamdeset godina, bili su Babilon.

Tijekom te povijesti bludnica iz Tira, koja predstavlja papinstvo, bila bi zaboravljena. Na kraju sedamdeset simboličnih godina bila bi se spomenula i izašla te činila blud sa svim kraljevstvima zemlje. Duhovni blud jest nezakonit odnos nastao povezivanjem crkve i države. Na kraju simboličnih sedamdeset godina papinstvo bi stupilo u odnos s Ujedinjenim narodima, predstavljenima svim kraljevima s kojima bludnica iz Tira čini blud na kraju sedamdeset simboličnih godina. Kraljevstvo koje vlada tijekom sedamdeset simboličnih godina jesu Sjedinjene Američke Države, zemaljska zvijer s dva roga.

Danielova poglavlja od prvoga do petoga ocrtavaju povijest sedamdeset godina Babilona te stoga ta poglavlja predstavljaju povijest obaju rogova zvijeri iz zemlje. Četvrto i peto poglavlje prepoznaju prvoga i posljednjega kralja Babilona, a zajedno ta dva poglavlja određuju povijest zvijeri iz zemlje i njezinih dvaju rogova. Sud nad dvama rogovima, kao i nad samom zvijeri iz zemlje, prikazan je sudom nad prvim kraljem i posljednjim kraljem. Nabukodonozorov sud bio je progonstvo na „sedam vremena“, dok je živio kao divlja zvijer dvije tisuće petsto i dvadeset dana od trave i rose. Belšazarov sud bio je napisan na zidu i izjednačen s brojem dvije tisuće petsto i dvadeset, čime se pokazuje da je sud nad zvijeri iz zemlje i njezinim dvama rogovima prikazan „sedam vremena“ iz Levitskog zakonika dvadeset i šest. To se temelji na svjedočanstvu dvojice kraljeva, a ta dva svjedoka predstavljaju prvoga i posljednjega.

„Sedam vremena“ kamen je spoticanja za adventizam te stoga ne može biti prepoznat, premda je očito prisutno — za one koji žele vidjeti. To je simbol suda nad narodom (Babilonom) koji je vladao sedamdeset godina, i simbol suda nad kraljevstvom koje vlada sedamdeset simboličkih godina. Kada je William Miller iznio svoje razumijevanje „sedam vremena“ iz Levitskog zakonika dvadeset i šest, upotrijebio je Nabukodonozorovih dvije tisuće petsto i dvadeset dana života kao zvijeri u četvrtom poglavlju Daniela kao jednoga od proročkih svjedoka koji podupiru „sedam vremena“ iz Levitskog zakonika dvadeset i šest. „Sedam vremena“ u četvrtom je poglavlju Zaharije i kamen temeljac i zaglavni kamen. Isus, sestra White, Izaija i Petar prepoznaju ga kao kamen koji postaje zaglavni ugaoni kamen. To je krunski nauk biblijskog proroštva, premda je u biti nevidljivo onima koji se izjašnjavaju kao vjesnici trećega anđela.

Dok počinjemo razmatrati prvih šest poglavlja knjige proroka Daniela, važno je prepoznati da je od samoga početka naznačeno „sedam vremena“. Kada je Babilon svrgnuo Jojakima, započelo je sedamdesetogodišnje sužanjstvo. Knjiga Ljetopisa objašnjava zašto su bili odvedeni u sužanjstvo na sedamdeset godina.

Sidkija je imao dvadeset i jednu godinu kad se zakraljio, i kraljevao je jedanaest godina u Jeruzalemu. I činio je što je zlo u očima Gospodina, Boga svojega, i nije se ponizio pred prorokom Jeremijom koji je govorio iz usta Gospodnjih. I pobunio se i protiv kralja Nabukodonozora, koji ga bijaše zakleo Bogom; ali on ukruti svoj vrat i otvrdnu srce svoje da se ne obrati Gospodinu, Bogu Izraelovu. Štoviše, svi glavari svećenički i narod veoma su mnogo prestupali po svim gadostima pogana te oskvrnjivali Dom Gospodnji koji je on bio posvetio u Jeruzalemu. A Gospodin, Bog njihovih otaca, slao im je po svojim glasnicima, rano ustajući i šaljući ih, jer se sažalio nad svojim narodom i nad svojim prebivalištem. Ali oni su se rugali Božjim glasnicima, prezirali njegove riječi i zlostavljali njegove proroke, dok se gnjev Gospodnji nije podigao protiv njegova naroda, tako da više nije bilo lijeka. Zato je doveo na njih kralja Kaldejaca, koji je mačem pobio njihove mladiće u domu njihova svetišta i nije se smilovao ni mladiću ni djevici, ni starcu ni onome koji bijaše pognut od starosti: sve ih je predao u njegovu ruku. I sve posuđe Doma Božjega, veliko i malo, i blago Doma Gospodnjega, i blago kraljevo i njegovih knezova, sve to odnio je u Babilon. I spalili su Dom Božji, srušili zidine Jeruzalema, i sve njegove palače spalili ognjem, i uništili sve njegove krasne predmete. A one koji izmaknuše maču odvede u Babilon; ondje su bili sluge njemu i njegovim sinovima do kraljevanja kraljevstva perzijskoga: da se ispuni riječ Gospodnja iz usta Jeremijinih, dok zemlja ne užije svoje subote; jer dokle god je ležala pusta, počivala je, da se navrší sedamdeset godina. A prve godine perzijskoga kralja Kira, da bi se ispunila riječ Gospodnja iz usta Jeremijinih, Gospodin podiže duh Kira, kralja perzijskoga, te on oglasi po svemu svojem kraljevstvu, a i pismeno objavi govoreći: Ovako veli Kir, kralj perzijski: Sva kraljevstva zemaljska dao mi je Gospodin, Bog nebeski; i on mi je naložio da mu sagradim Dom u Jeruzalemu, koji je u Judi. Tko je među vama od svega njegova naroda? Gospodin, Bog njegov, neka bude s njim, i neka ide gore. 2 Ljetopisa 36,11–23.

Sedamdeset godina ropstva trebalo je ispuniti riječ Jeremijinu: „dok zemlja ne uživa svoje subote, jer sve vrijeme dok bude pusta, držat će subotu.“ U Božjoj Riječi postoji samo jedan odlomak, osim retka iz Ljetopisa koji ovdje navodimo, koji govori o tome da zemlja „uživa“ svoje subote. Taj se odlomak nalazi u 3. Mojsijevoj, u dvadeset petom i dvadeset šestom poglavlju. Dvadeset peto poglavlje daje uputu kako dopustiti zemlji da uživa svoj subotni počinak, a dvadeset šesto poglavlje iznosi prokletstvo „sedam puta“ ako se te savezničke upute ne budu slijedile.

Sudbina Jojakimova označila je početak sužanjstva, koje je sastavni dio onoga što je Daniel u devetom poglavlju nazvao Mojsijevim „prokletstvom“ i „zakletvom“. Daniel je razumio prokletstvo „sedam vremena“, jer svjedoči u devetom poglavlju da je proučavanjem Jeremijina proročanstva o sedamdeset godina shvatio broj godina tijekom kojih će Božji narod biti u ropstvu u Babilonu.

Prve godine njegova kraljevanja ja, Daniel, razumjeh iz knjiga broj godina za koje bijaše došla riječ Gospodnja Jeremiji proroku, da će se navršiti sedamdeset godina pustoši jeruzalemske.

Daniel 9,2.

Daniel je razumio sedamdeset godina „iz knjiga”, ne samo iz knjige Jeremijine. Druga knjiga koju je razumio bili su Mojsijevi spisi, jer u svojoj molitvi pokazuje da je „prokletstvo” sedamdeset godina ropstva bilo Mojsijeva „zakletva”. Riječ u devetom poglavlju Daniela, koja se prevodi kao „zakletva”, ista je riječ koja se u Levitskom zakoniku dvadeset i šest prevodi kao „sedam puta”. Sužanjstvo Jude u Babilonu tijekom sedamdeset godina bilo je ispunjenje prokletstva „sedam puta”, unatoč onomu što bi mogao tvrditi bilo koji suvremeni teolog. To je jasno kao dan, ali samo ako ste voljni vidjeti.

I Gospod progovori Mojsiju na gori Sinaju govoreći: Reci sinovima Izraelovim i kaži im: Kad dođete u zemlju koju vam dajem, tada neka zemlja svetkuje subotu Gospodu. Šest godina zasijavaj svoje polje i šest godina obrezuj svoj vinograd i sabiri njegov rod; ali sedme godine neka bude subota potpunoga počinka za zemlju, subota Gospodu: ne zasijavaj svojega polja niti obrezuj svojega vinograda. Ono što samo od sebe izraste od tvoje žetve ne žanji, niti beri grožđe sa svoje neobrezane loze, jer to je godina počinka za zemlju. A subota zemlje bit će vam za hranu: tebi, tvome sluzi i tvojoj sluškinji, tvome najamniku i došljaku koji boravi s tobom, i tvojoj stoci i zvijerima što su u tvojoj zemlji, sav njezin urod bit će za hranu. I izbroj sebi sedam subota godina, sedam puta po sedam godina; i vrijeme tih sedam subota godina neka ti bude četrdeset i devet godina. Tada daj da zatrubi jubilara truba desetoga dana sedmoga mjeseca; na Dan pomirenja zatrubit ćete trubom po svoj svojoj zemlji. Levitski zakonik 25:1–9.

Važno je uvidjeti da se u uputama o puštanju zemlje da počiva sedam ciklusa od šest godina obrađivanja zemlje i jedne godine u kojoj se zemlji dopušta da počiva nastavljaju sve do četrdeset i devete godine, kada je trebala biti jubilejska godina koja je označavala ispunjenje sedam ciklusa od po sedam godina. Presudna je točka koju treba uočiti da se oglašavanje jubilejske trube trebalo zbiti na Dan pomirenja, čime se naznačuje da je, kada je protuslikovni Dan pomirenja započeo 22. listopada 1844., tada trebala biti oglašena jubilejska truba koja predstavlja ciklus „sedam vremena”. „Sedam vremena”, koja su započela kada je Manaše bio odveden u Babilon 677. pr. Kr., predstavljala su dvije tisuće petsto dvadeset godina koje su završile na protuslikovni Dan pomirenja. Tu će povezanost propustiti vidjeti samo oni koji nisu voljni vidjeti. Ciklus „sedam vremena” povezan je s dvije tisuće i tristo godina.

Također je važno uvidjeti da se unutar saveznih uputa u prvih devet redaka Levitskog zakonika dvadeset i pet nalazi najdublji prikaz načela dan-za-godinu u Božjoj Riječi. Zbrka bajki koju teolozi izbacuju kako bi stado održali opijenim babilonskim vinom jest tvrdnja da je sud „sedam vremena” u dvadeset i šestom poglavlju pogrešno razumijevanje hebrejskog značenja riječi prevedene kao „sedam vremena”. Taj argument nije istinit. Hebrejsko značenje te riječi u potpunosti u svojoj definiciji sadržava opravdanje za njezinu brojčanu primjenu, ali njihov manjkav argument, koji podupiru pogrešno usmjerenom pretpostavkom utemeljenom na njihovu samoproглашеноj stručnosti za hebrejsku gramatiku, naprosto je argument odvrćanja pozornosti.

Sud predstavljen kao „sedam vremena” u dvadeset i šestom poglavlju prepoznaje se po kontekstu odlomka, a ne po tome što neki suvremeni teolozi izvrću hebrejski jezik. William Miller oblikovao

je svoj zaključak bez ikakva pozivanja na hebrejski jezik, a nadahnuće je potvrdilo da je njegovo razumijevanje ispravno. Anđeli su usmjeravali njegovo razumijevanje na temelju konteksta poglavlja u kojem se nalazi sud „sedam vremena”, a ne na temelju hebrejskoga jezika.

Kontekst dvadeset i petog poglavlja jest onaj u kojemu su određene odredbe Saveza, a dvadeset i šesto poglavlje zatim donosi obećani blagoslov za držanje tih saveznih odredaba, te nakon toga utvrđuje ono što Daniel naziva „Mojsijevim prokletstvom“ zbog neposlušnosti tim odredbama.

Kontekst je tema načela dan-za-godinu u biblijskom proroštvu. Ti početni stihovi iz Levitskog zakonika dvadeset i pet jasno pokazuju da u biblijskom proroštvu jedan dan predstavlja jednu godinu. U Knjizi Izlaska Mojsije jasno utvrđuje odnos između subotnjeg počinka sedmoga dana za čovjeka i stoku te subotnjeg počinka sedme godine za zemlju.

I šest godina zasijavaj svoju zemlju i sabiri njezine plodove; a sedme je godine pusti neka počiva i miruje, da siromasi tvoga naroda mogu jesti; a što oni ostave, neka jedu poljske zvijeri. Tako učini i sa svojim vinogradom i sa svojim maslinikom. Šest dana obavljaj svoj posao, a sedmoga dana počivaj, da otpočine tvoj vo i tvoj magarac, i da se okrijepi sin tvoje sluškinje i stranac. Izlazak 23:10–12.

U ta tri retka može se razabrati da jedan dan počinka za ljude i životinje odgovara jednoj godini počinka za zemlju. U dvadeset petom poglavlju Levitskog zakonika, u prvih pet redaka, nalazimo istovjetnu gramatičku strukturu kao u zapovijedi o suboti iz dvadesetog poglavlja Izlaska, redci osmi do jedanaesti.

I Gospod progovori Mojsiju na gori Sinaju govoreći: Reci sinovima Izraelovim i kaži im: Kad dođete u zemlju koju vam dajem, tada neka zemlja svetkuje subotu Gospodu. Šest godina zasijavaj svoju njivu i šest godina obrezuj svoj vinograd i sabiri njegov rod; ali sedme godine neka bude subota počinka za zemlju, subota Gospodu: svoje njive ne zasijavaj niti svoj vinograd obrezuj. Ono što samo od sebe izraste od tvoje žetve ne požnji, niti beri grožđe sa svoje neobrezane loze; jer to je godina počinka za zemlju. Levitski zakonik 25:1–5.

Spomeni se dana subotnjega da ga svetkuješ. Šest dana radi i obavljaj sav svoj posao: a sedmi je dan subota Gospodinu, Bogu tvom; tada ne radi nikakva posla, ni ti, ni sin tvoj, ni kći tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni stoka tvoja, ni stranac koji je unutar tvojih vrata: jer je u šest dana Gospodin načinio nebo i zemlju, more i sve što je u njima, a sedmoga je dana počinio: zato je Gospodin blagoslovio subotni dan i posvetio ga. Izlazak 20:8–11.

Zajedno te dvije zapovijedi o suboti određuju kontekst Levitskog zakonika dvadeset i petog i dvadeset i šestog poglavlja. Dovedene zajedno, redak na redak, svjedoče da ćeš „šest dana raditi i obavljati sav svoj posao“, i da ćeš „šest godina sijati svoje polje, i šest godina obrezivati svoj vinograd, i sabirati plod njegov“. „A sedmi je dan subota Jahvi, Bogu tvom“, i „sedma će godina biti zemlji subota počinka, subota Jahvi“.

Obje riječi koje se prevode kao „sedmi“, u bilo kojoj od zapovijedi o suboti, bilo da je riječ o suboti za ljude ili o suboti za zemlju, ista su hebrejska riječ koja se u dvadeset i šestom poglavlju Levitskog zakonika prevodi kao „sedam puta“. Kontekst dvadeset petog i dvadeset šestog

poglavlja Levitskog zakonika postavljen je unutar proročkog pravila da jedan dan u biblijskom proroštvu predstavlja jednu godinu. Jednako je značajno i proročko pravilo prvog spominjanja.

Prvo što se spominje u ova dva poglavlja jest načelo dan za godinu. Gabrijel i drugi anđeli vodili su Williama Millera da prepozna „sedam vremena” iz Levitskog zakonika kao simbol dvije tisuće petsto dvadeset godina, i to je u potpunom skladu s kontekstom tih poglavlja, a to je načelo dan za godinu koje je izneseno u prvih pet redaka dvadeset i petoga poglavlja.

Kada je pisac Ljetopisa naveo razlog zbog kojega je Babilonu bilo dopušteno odvesti južno kraljevstvo Judino u sužanjstvo, rekao je da je to bilo kako bi zemlja uživala svoje subotnje počinke. Jedino drugo mjesto u Božjoj Riječi koje govori o tome da zemlja uživa počinak nalazi se u dvadeset petom i dvadeset šestom poglavlju Levitskog zakonika. Sedamdeset godina tijekom kojih je Babilon vladao kao prvo kraljevstvo biblijskog proroštva ne predstavljaju samo simbolične godine tijekom kojih će zvijer sa zemlje vladati kao šesto kraljevstvo biblijskog proroštva, nego su tih sedamdeset godina izravna referenca na „sedam vremena” Mojsijeva prokletstva.

Kada počnemo proučavati proročanstva prikazana u prvih šest poglavlja Daniela, od presudne je važnosti znati da su prokletstvo „sedam vremena“, kao i blagoslov „sedam vremena“, sastavni element svakoga od tih poglavlja.

Također je važno zapamtiti da je ciklus od sedam ciklusa po sedam godina obilježen oglašavanjem jubilejske trube desetoga dana sedmoga mjeseca, što je Dan pomirenja. Ta činjenica povezuje „sedam vremena” s dvije tisuće i tri stotine dana iz osmog poglavlja Danielove knjige, četrnaestoga retka. Također je važno zapamtiti da proročka godina ima tristo šezdeset dana, te ako zbrajate tristo šezdeset dana, iznova i iznova, za „sedam vremena”, to iznosi dvije tisuće petsto i dvadeset dana.

Kad je Daniel iz knjiga razabrao broj godina koje je Jeremija bio odredio, započeo je molitvu koja obuhvaća svaki element odgovora pokajanja koji je označen kao nužan, ako se Božji narod ikada probudi za stvarnost da su zarobljenici u zemlji neprijatelja. Na kraju Danielove molitve iz Levitskog zakonika dvadeset i šeste glave, Gabriel se pojavio da Danielu dade razumijevanje viđenja koje je bio „čuo”, viđenja o dvije tisuće i tri stotine dana. Gabriel je započeo obavijestivši Daniela da je sedamdeset tjedana „određeno” za Danielov narod.

Sedamdeset je tjedana određeno nad tvojim narodom i nad tvojim svetim gradom, da se dovrši prijestup, i da se stane na kraj grijesima, i da se izvrši pomirenje za bezakonje, i da se uvede vječna pravednost, i da se zapečate viđenje i proroštvo, i da se pomaže Presveti. Daniel 9:24.

Riječ prevedena kao „određeno” u tome retku znači „odsječeno”, te stoga znači da je sedamdeset tjedana trebalo biti odsječeno od dvije tisuće i tri stotine dana. Počevši od trećega dekreta 457. pr. Kr., Danielov narod imao bi sedamdeset proročkih tjedana vremena kušnje. Sedamdeset proročkih tjedana jednako je četristo devedeset godina. Četristo devedeset godina nakon trećega dekreta, drevni bi Izrael kamenovao Stjepana godine 34., i bio bi potpuno otpušten od Boga.

Ropstvo koje je prethodilo trima odredbama, a koje određuju početnu točku četristo devedeset godina vremena kušnje, trajalo je sedamdeset godina. Tih sedamdeset godina trebalo je omogućiti zemlji da uživa subotnje počinke koje drevni Izrael nikada nije ispunio. Sedamdeset godina

subotnjih počinaka za zemlju nastupilo je zbog četiristo devedeset godina (ili sedamdeset tjedana godina) pobune protiv Mojsijeve zakletve.

Četiristo devedeset godina pobune protiv saveza iz Levitskog zakonika dvadeset i pet proizvelo je sedamdeset godina sužanjstva kako bi zemlja uživala svoj počinak. Sedamdeset godina sužanjstva dovelo je do triju uredaba, koje su označile još četiristo devedeset godina vremena kušnje za drevni Izrael. Tako vidimo dva razdoblja kušnje od po četiristo devedeset godina. Tri uredabe predodnačuju poruke trojice anđela, od kojih je prva stigla 1798. godine, na kraju prve srdžbe od „sedam vremena” protiv sjevernoga kraljevstva. Treći anđeo stigao je dvije tisuće i tristo godina nakon treće uredabe, 22. listopada 1844., kada je također stigao i „posljednji kraj srdžbe”.

Tijekom četrdeset i šest godina između svršetka prvoga gnjeva i svršetka posljednjega gnjeva Isus je postavio temelj mileritskoga hrama, a kamen temeljac bio je „sedam vremena“. Taj je kamen na početku trebao biti ili kamen temeljac (ili pak kamen spoticanja) za adventizam, a na svršetku ili zaglavni i završni kamen (ili pak nadgrobni kamen) za adventizam. Tri uredbe koje predstavljaju dolazak poruka trojice anđela u povijesti od 1798. do 1844. također predstavljaju prva tri poglavlja knjige proroka Danijela.

U sljedećem ćemo članku započeti razmatranje prvih šest poglavlja.

„Kada se knjige Daniela i Otkrivenja budu bolje razumjele, vjernici će imati posve drukčije vjersko iskustvo... Jedno će se sigurno razumjeti iz proučavanja Otkrivenja — da je veza između Boga i Njegova naroda bliska i odlučna.“ *The Faith I Live By*, 345.